

I. PHẦN MỞ ĐẦU

Nhà văn nổi tiếng thế giới, văn hào người Nga M. Go-rơ-ki nói: "Sách mở rộng trước mắt tôi một chân trời mới". Đúng thế, sách có vai trò rất quan trọng trong đời sống chúng ta. Chúng mang lại cho ta những kiến thức bổ ích về đời sống xã hội, thế giới quanh ta. Để đọc sách đạt được hiệu quả nhất chúng ta cần chọn sách phù hợp và đọc sách đúng cách sẽ giúp chúng ta hành động đúng, nhận thức đúng về con người, sự vật, sự việc đồng thời cũng là phương tiện giải trí rất hiệu quả. Vậy nên đọc sách luôn là việc mà ai cũng cần phải thực hiện.

Trong xu thế hiện nay, việc đọc sách không những lên thư viện đọc mà còn đọc mọi lúc mọi nơi, một số đơn vị đã và đang tiến hành xây dựng thư viện xanh với những mô hình trang trí đẹp, hấp dẫn, kích thích sự yêu thích đọc sách của học sinh. Mô hình thư viện xanh đã phát huy hiệu quả trong nâng cao văn hóa đọc trong nhà trường.

Chính vì vậy, ngay từ đầu năm học, Trường Tiểu học Trà Giang xem việc xây dựng văn hóa đọc cho học sinh là một trong những nhiệm vụ của nhà trường. Vì điều kiện cơ sở vật chất của nhà trường không gian phòng đọc chưa đảm bảo, chưa đáp ứng được nhu cầu đọc sách của các em học sinh. Đặc biệt là các em học sinh dân tộc thiểu số, việc tạo thói quen cho các em đọc sách để góp phần giúp cho các em tăng cường khả năng Tiếng Việt. Thư viện chỉ đáp ứng cho các em học sinh đến mượn sách, truyện về nhà hoặc về lớp tự đọc.

Theo quy định trong nhà trường, mỗi lớp học phải trang bị 1 tủ sách nhỏ để tạo "Góc thư viện lớp" hoặc sử dụng những vật dụng sẵn có như chai, lọ, giỏ được thiết kế xinh đẹp để đựng sách, truyện treo thân cây,... là những mô hình đơn giản do chính giáo viên và các em học sinh thiết kế và thực hiện nhằm giúp các em luôn luôn có thể tiếp cận với sách một cách dễ dàng nhất.

Với tư cách là cán bộ quản lí của nhà trường, trong những năm qua tôi được nhà trường phân công trực tiếp chỉ đạo công tác thư viện. Cùng với kinh

nghiệm nhiều năm giảng dạy, quản lí và mong muốn nâng cao hơn nữa chất lượng hoạt động đọc của học sinh, trong năm học này tôi quyết định nghiên cứu **“Giải pháp xây dựng và tổ chức hoạt động Thư viện xanh, thân thiện nhằm phát huy Văn hóa đọc tại Trường Tiểu học Trà Giang”** để làm sáng kiến của mình.

I. NỘI DUNG.

1. Thời gian thực hiện: Từ tháng 9/2022 đến tháng 3/2023

2. Cơ sở triển khai.

2.1. Cơ sở thực tiễn

Thực tế tại đơn vị, nhà trường đã triển khai nhiều biện pháp phát động phong trào đọc sách nhằm phát huy văn hóa đọc cho học sinh bằng nhiều cách khác nhau như thực hiện tiết đọc thư viện, đọc sách giờ ra chơi, đọc sách tại lớp lồng ghép trong giờ sinh hoạt lớp, những giờ học ngoại khóa...nhưng học sinh vẫn còn rất thụ động, chưa ham mê trong việc tiếp cận các nguồn sách trong thư viện. Từ đó, sinh ra cảm giác nhàm chán trong giờ đọc Thư viện, các em thiếu kỹ năng đọc sách... Kết quả của việc này là kết quả của việc xây dựng các góc đọc sách chưa kích thích, gây hứng thú cho học sinh tham gia nên không đạt được hiệu quả như mong muốn.

Ở đơn vị tôi công tác thì việc xây dựng các Thư viện xanh còn tồn tại một số vấn đề sau:

- Giáo viên chưa tạo thói quen đọc sách cho học sinh và kích thích nhu cầu đọc sách báo, tìm hiểu qua sách báo giúp các em có khả năng sáng tạo hơn trong tư duy.

- Thư viện lớp học có lớp còn chưa có, chưa giúp cho học sinh tiếp cận sách, báo ngay tại lớp được dễ dàng hơn, còn lệ thuộc vào nguồn tài nguyên thông tin thư viện trong nhà trường hoặc nếu có thì quá sơ sài, thiếu các đầu sách và trang trí chưa đẹp.

- Giáo viên chưa phát huy tính tự quản của các em trong sắp xếp, bảo quản, giữ gìn, không để sách báo bị rách, bị mất. Các em thiếu ý thức trong giữ gìn tài sản chung của lớp. Sách, báo bị thất lạc trong quá trình tổ chức mượn đọc...

- Việc tổ chức thư viện lớp học còn sơ sài, chưa hiệu quả, các em học sinh chưa biết tra cứu hoặc tìm kiếm kiến thức mới hỗ trợ cho bài học.

- Sách báo được lựa chọn trong Thư viện xanh chưa phù hợp với lứa tuổi học sinh, có nhiều đầu sách chưa đảm bảo tính giáo dục.

- Các em học sinh chưa gắn bó với thư viện và chưa tham gia tích cực vào các hoạt động thư viện.

2.2. Cơ sở lý luận khoa học

Hoạt động Thư viện xanh hiện nay đã và đang được tổ chức triển khai ở nhiều trường học nói chung và ở Trường Tiểu học Trà Giang nói riêng. Vấn đề được quan tâm lớn nhất của hoạt động này là làm thế nào để nhà trường rèn kỹ năng đọc cho học sinh. Thực tế cho thấy, mặc dù đã có sự quan tâm chỉ đạo của các cấp quản lí, song hoạt động tổ chức Thư viện xanh chưa đạt hiệu quả. Vì vậy, để hoạt động này đạt hiệu quả góp phần phát triển ngôn ngữ cho học sinh tiểu học nhất là học sinh dân tộc thiểu số. Qua đó, nhà trường đã tổ chức triển khai thực hiện thông qua tiết đọc thư viện nhằm tăng cường rèn kỹ năng đọc nhằm tháo gỡ tình trạng đọc chậm, viết chậm cho học sinh. Trong giai đoạn này, hoạt động này cũng trở thành vấn đề cấp thiết hiện nay. Tổ chức thư viện xanh bao gồm các nội dung sau:

- Các góc đọc trong sân trường tạo điều kiện cho các em đọc sách mọi lúc mọi nơi.

- Hình thành kỹ năng đọc cho các em qua nguồn sách tại thư viện.

- Xây dựng thư viện thân thiện, kích thích sự ham muốn của các em khi tham gia đọc sách tại thư viện.



Hình 1: Nhà sàn Thư viện xanh Trường Tiểu học Trà Giang.

3. Thực trạng.

Trường Tiểu học Trà Giang là đơn vị trường học có trụ sở được đặt trên địa bàn xã Trà Giang, huyện Trà Bồng, tỉnh Quảng Ngãi. Từ khi thành lập cho đến nay, nhà trường đã nhận được nhiều sự quan tâm của địa phương, sự nhiệt tình của Ban đại diện cha mẹ học sinh và các lực lượng xã hội trong công tác giáo dục cho học sinh nói chung và hoạt động thư viện nói riêng. Nhà trường là đơn vị có tập thể giáo viên đoàn kết nhất trí, có tinh thần trách nhiệm cao, giáo viên đạt chuẩn và trên chuẩn về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ. Các tổ chức đoàn thể trong nhà trường hoạt động đồng đều và có sự đoàn kết thống nhất cao trong lãnh đạo, chỉ đạo. Chi bộ, Ban Giám hiệu nhà trường cũng thể hiện vai trò lãnh đạo toàn diện, quan tâm chỉ đạo chặt chẽ mọi phong trào hoạt động của nhà trường. Cơ sở vật chất và thiết bị tổ chức hoạt động thư viện được các cấp quan tâm và bổ sung hàng năm tạo điều kiện cho việc các hoạt động giáo dục diễn ra thuận lợi.

3.1. Những thuận lợi và khó khăn

** Thuận lợi:*

- Chính sách của Đảng và Nhà nước luôn quan tâm coi trọng công tác giáo dục nói chung và hoạt động thư viện nói riêng.
- Các cấp quản lí ngành Giáo dục luôn quan tâm chỉ đạo sát sao, đặc biệt là chất lượng hoạt động đọc của học sinh.
- Được sự quan tâm của Ban giám hiệu và các tổ chức, đoàn thể trong nhà trường trong các hoạt động giáo dục và tổ chức các hoạt động thư viện.
- Công tác xã hội hóa giáo dục ở địa phương được nâng cao, các tổ chức đoàn thể tham gia nhiệt tình trong công tác giáo dục học sinh.
- Đội ngũ giáo viên nhiệt tình, đa số có năng lực và tâm huyết đối với chất lượng giáo dục nói chung và chất lượng hoạt động thư viện nói riêng.
- Phụ huynh đã có nhiều quan tâm đến việc học tập của con em mình, đặc biệt là hiệu quả của hoạt động đọc sách. Vì vậy, phụ huynh thường xuyên

liên lạc trao đổi tình hình học tập của con em với giáo viên và ủng hộ sách cho nhà trường.

- Cơ sở vật chất, thiết bị, đồ dùng dạy học và tổ chức hoạt động thư viện ngày càng được trường và các cấp quan tâm đầu tư.

** Khó khăn:*

- Nhận thức và nhu cầu tổ chức hoạt động đọc sách cho con em mình của một bộ phận không nhỏ phụ huynh còn hạn chế.

- Phong tục tập quán, văn hóa vùng miền, đặc điểm tâm lí, cũng ảnh hưởng đến chất lượng học tổ chức hoạt động nâng cao văn hóa đọc cho các em.

- Đời sống kinh tế của gia đình học sinh còn gặp nhiều khó khăn cũng ảnh hưởng nhiều đến chất lượng hoạt động rèn đọc của các em.

- Công tác lãnh đạo, chỉ đạo đôi lúc chưa đồng đều dẫn đến những khó khăn của hoạt động thư viện xanh

3.2. Những kết quả đạt được và hạn chế

** Những kết quả đạt được:*

- Phụ huynh học sinh đã xác định được vị trí, tầm quan trọng và vai trò của hoạt động đọc sách trong học tập, rèn luyện và ứng xử trong cuộc sống của con em.

- Học sinh có cơ hội học tập, vui chơi và hòa nhập nhiều hơn với cộng đồng.

- Chất lượng hoạt động thư viện ngày càng được nâng cao, hầu hết các hoạt động đã đi vào nề nếp.

- Sự giúp đỡ hợp tác của đội ngũ giáo viên, các tổ chức đoàn thể, các cơ quan chức năng, và phụ huynh đã tạo tiền đề cho hoạt động thư viện của nhà trường đạt hiệu quả cao.

** Hạn chế:*

- Học sinh chịu sự ảnh hưởng nền giáo dục gia đình và cộng đồng nơi cư trú, có ít cơ hội được tham gia các hoạt động giáo dục đa dạng, phong phú với đầy đủ điều kiện cơ sở vật chất.

- Phụ huynh chưa tích cực giúp con em mình trong quá trình tham gia hoạt động đọc sách.

- Vẫn còn một số học sinh chưa thực sự hòa đồng, có tâm lý ngại giao tiếp và thiếu chủ động trong quá trình tham gia hoạt động hình thành văn hóa đọc ở trường.

***Kết quả khảo sát học sinh đầu năm học 2022 - 2023 về một số nội dung trong xây dựng Thư viện xanh cho học sinh.**

Ngay từ đầu năm học, để có thể triển khai các giải pháp xây dựng Thư viện xanh nâng cao chất lượng văn hóa đọc cho học sinh tiểu học ở Trường Tiểu học Trà Giang. Bản thân tôi đã tiến hành một số hoạt động điều tra, khảo sát thực tế của các lớp trong nhà trường để có những căn cứ, số liệu cụ thể, thì từ đó sẽ có những giải pháp hay và hiệu quả hơn.

Các nội dung khảo sát được thực hiện bằng các phương pháp phỏng vấn, phát phiếu điều tra. Các số liệu mang tính chất tham khảo để xây dựng các giải pháp phù hợp trong điều kiện thực tế ở trường

Bảng 1: Khảo sát các lớp

Số lớp khảo sát	Nội dung	Các lớp đạt được các nội dung	
		Đầu năm	
		Số lớp	Tỉ lệ %
5	Có góc đọc hoặc Thư viện xanh	2	40
	Đảm bảo các đầu sách theo yêu cầu	1	20
	Thư viện trang trí đẹp, kích thích học sinh	3	60
	Thường xuyên thay đổi đầu sách	2	40
	Duy trì được hoạt động đọc hiệu quả	3	60

Bảng 2: Khảo sát văn hóa đọc của học sinh

Nội dung khảo sát	Số lượng học sinh được khảo sát	Đạt		Chưa đạt	
		SL	Tỉ lệ %	SL	Tỉ lệ %
Có thói quen đọc sách	71	30	42,25	41	57,75
Tham gia xây dựng Thư viện xanh nhiệt tình		25	35,2	46	64,8
Hứng thú khi tham gia các hoạt động về tìm hiểu sách		28	39,4	43	60,6
Biết giữ gìn, bảo quản sách, báo cẩn thận		20	28,1	51	71,9
Biết đóng góp các đầu sách vào Thư viện xanh		30	42,2	41	57,8
Biết cách tìm hiểu thông tin thông qua thư viện		25	35,2	46	64,8
Mạnh dạn khi tham gia các hoạt động chung của lớp, trường		30	42,2	41	57,8
Nhiệt tình trong các hoạt động chung của lớp, trường		30	42,2	41	57,8

3.3. Nguyên nhân của những kết quả đạt được và hạn chế.

* Các nguyên nhân, các yếu tố tác động dẫn đến những thành công:

- Chính sách của Đảng và Nhà nước luôn đề cao coi trọng công tác giáo dục, đặc biệt là giáo dục cho học sinh tiểu học.

- Được sự quan tâm, chỉ đạo thường xuyên của các cấp quản lý giáo dục, Chi bộ, Ban giám hiệu.

- Đội ngũ giáo viên có chuyên môn, nghiệp vụ và tinh thần trách nhiệm cao trong quá trình giảng dạy nói chung và quản lí hoạt động thư viện, đọc sách.

- Học sinh dần nắm bắt được các phương tiện, cơ sở vật chất của nhà trường để phục vụ cho việc học và vui chơi trong quá trình học tập tại trường. Từ đó các em dần thay đổi nhận thức một cách rõ rệt về thái độ và mục tiêu của việc học tập.

** Nguyên nhân, các yếu tố tác động dẫn đến những hạn chế:*

- Nội dung chương trình tổ chức hoạt động thư viện chưa thực sự phù hợp, giáo viên hạn chế về nghiệp vụ, chậm đổi mới PPDH nên khó có biện pháp giáo dục phù hợp.

- Kênh liên lạc giữa nhà trường, giáo viên với phụ huynh học sinh còn hạn chế, thiếu tính cụ thể và liên tục. Điều này dẫn đến việc phối hợp giáo dục giữa nhà trường và gia đình gặp nhiều khó khăn.

- Cơ sở vật chất, trang thiết bị mặc dù được quan tâm đầu tư song vẫn chưa đáp ứng được nhu cầu và đòi hỏi của hoạt động thư viện tiếp cận công nghệ số.

III. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN.

1. Căn cứ thực hiện.

- Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh về việc nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2020 – 2025 và định hướng đến năm 2030.

- Kế hoạch thực hiện nhiệm vụ năm học 2022 - 2023 của nhà trường, các tổ chuyên môn.

- Thực trạng chất lượng giáo dục nói chung và chất lượng tổ chức hoạt động Thư viện xanh nói riêng. Đặc biệt là công tác chỉ đạo hoạt động thư viện ở nhà trường.

2. Nội dung, giải pháp và cách thức thực hiện

2.1. Nội dung, phương pháp thực hiện

** Nội dung thực hiện:*

- Quản lí và chỉ đạo hiệu quả các hoạt động thư viện của nhà trường.
- Nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động tổ chức thư viện xanh cho học sinh tiểu học.
- Khuyến khích và tổ chức cho giáo viên, phụ huynh học sinh thực hiện các biện pháp nâng cao chất lượng hình thành văn hóa đọc cho học sinh.
- Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá quá trình tổ chức hoạt động tổ chức Thư viện xanh.

** Phương pháp thực hiện:*

- Nghiên cứu tổng hợp, phân loại tài liệu.
- Phân tích, liên hệ thực tiễn.
- So sánh, đối chiếu với thực tế.
- Kiểm tra đánh giá kết quả.
- Phương pháp quan sát.

2.2. Giải pháp thực hiện

****Giải pháp 1. Triển khai mục đích, ý nghĩa của việc tổ chức thư viện xanh đến với toàn thể học sinh, giáo viên trong nhà trường.***

Bản thân là một cán bộ quản lý trong nhà trường, tôi thường xuyên tổ chức hướng dẫn cho giáo viên về cách xây dựng Thư viện xanh và nâng cao ý thức và văn hóa đọc cho học sinh. Qua những buổi sinh hoạt chuyên môn thì việc hướng giáo viên chủ nhiệm lớp đến với phong trào xây dựng thư viện là rất quan trọng.

Thư viện xanh - Nghe tên có vẻ đặc biệt nhưng Thư viện xanh đơn giản là một giá sách, một kệ sách được đặt ở những vị trí thích hợp trong nhà trường. Thư viện xanh giúp cho học sinh tiếp cận sách, báo ngay tại lớp, ngay giờ ra chơi, hỗ trợ rất lớn cho giáo viên trong việc tổ chức các hoạt động lớp, phát huy tính tự quản của các em nhằm sắp xếp, bảo quản, giữ gìn, không để sách báo bị rách, bị mất. Tổ chức Thư viện xanh giúp cho học sinh chủ động thời gian trên lớp và giải trí sau các tiết học tại lớp, các em có thể tra cứu hoặc tìm kiếm kiến thức mới hỗ trợ cho bài học.



Hình 2. Giờ đọc Thư viện của học sinh trường Tiểu học Trà Giang.

Vai trò của giáo viên chủ nhiệm trong hoạt động Thư viện xanh là định hướng cho học sinh thói quen đọc. Giáo viên chủ nhiệm phân công một số học sinh phụ trách trao đổi sách, báo, tài liệu cho Thư viện xanh. Căn cứ vào nhu cầu đăng ký của học sinh, các em đến thư viện chính của trường mượn. Ngoài ra, nhóm học sinh này đưa ra ý tưởng về hoạt động của Thư

viện xanh. Hoạt động thư viện xanh giúp học sinh có thể đọc sách mọi lúc mọi nơi, các em có thể trực quan được những sách mà các em yêu thích



Hình 3. Giờ đọc sách của giáo viên và học sinh

Xuất phát từ mục tiêu trên, Tôi đã tiến hành khảo sát, đối chiếu với các tiêu chí của thư viện Tiên tiến đồng thời tham khảo thêm một số mô hình thư viện trường học trong các đơn vị khác để từ đó tiến hành lập kế hoạch, tìm các giải pháp đẩy nhanh tiến độ xây dựng, mua sắm và hoàn thiện các hạng mục theo yêu cầu.

*** Giải pháp 2. Công tác chuẩn bị cho việc xây dựng thư viện xanh trong các lớp học và khuôn viên sân trường.**

Để tổ chức tốt cho việc tiến hành xây dựng Thư viện xanh thì bản thân tôi tham mưu với các cấp để đầu tư mua mới, bổ sung thêm về các loại sách, cơ sở vật chất của thư viện như sau:

Về Sách, báo, tạp chí, bản đồ, tranh ảnh giáo dục

- Hiện tại kho sách của Thư viện gồm có: 3.500 cuốn.

Trong đó: Sách giáo khoa: 978 cuốn

Sách Nghiệp vụ: 176 cuốn

Sách Tham khảo, truyện đọc thiếu nhi: 2346 (trong đó sách thiếu nhi: 1556 cuốn).

Trong năm học 2022-2023, để phục vụ tốt cho công tác dạy-học và tổ chức Thư viện xanh:

Thư viện cần bổ sung thêm Sách Nghiệp vụ: **50 cuốn**.

Mua thêm sách tham khảo, sách mở rộng kiến thức, nâng cao trình độ mỗi môn học (*phù hợp với chương trình TH*), tài liệu về các chuyên đề bồi dưỡng học sinh giỏi, phục vụ các hội thi...: Mua **5 bộ sách** cho mỗi lớp.

Mua thêm sách Thiếu nhi vì sách này ở thư viện số lượng còn hạn chế: **50 cuốn** để đưa về tủ sách ở các lớp.

Về cơ sở vật chất.

Làm tốt công tác xã hội hóa: Được Phòng Cảnh sát giao thông thành phố Đà Nẵng trao tặng công trình Thư viện xanh (Nhà sàn) và một số sách, truyện đọc,...cho trường.



Hình 4: Chương trình trao tặng Thư viện xanh cho trường đến từ Phòng Cảnh sát giao thông Đà Nẵng.

- Đóng mới 10 giá đựng sách ở các lớp và các góc sách tạo trong Thư viện xanh của trường.

- Trồng nhiều cây xanh, hoa trang trí thêm cho Thư viện.



Hình 5. Thư viện Xanh trường Tiểu học Trà Giang đã hoàn thiện chưa có giá đựng sách

Công tác triển khai thực hiện

- Triển khai mua sắm 10 giá đựng sách để đưa về các lớp và trang trí trong Thư viện Xanh của trường.

- Sau khi các lớp được trang bị giá sách, Thư viện tiến hành phân bổ sách về cho các lớp. Mỗi lớp mượn tối đa 10 cuốn sách thiếu nhi, 10 cuốn báo, tạp chí để đọc.

- Giáo viên chủ nhiệm cùng với học sinh sẽ lên kế hoạch trang trí góc thư viện cho lớp mình như: Làm 1 tờ báo tường về **Góc Thư Viện** gồm các mục viết về thơ ca, truyện, tranh vẽ,...

- Sách, báo được đưa về các lớp để sử dụng do giáo viên và học sinh tự quản. Giáo viên kết hợp với nhân viên thư viện, học sinh tiến hành quản lý các đầu sách ở các góc thư viện xanh, đảm bảo không bị mất, rách hoặc không sử dụng được. Nhóm học sinh phụ trách này sẽ chịu trách nhiệm trao đổi sách, báo, tài liệu cho Thư viện xanh.

- Sau khi tiến hành xong, Thư viện sẽ phối hợp cùng với tổ công tác viên thư viện kiểm tra, đánh giá thi đua cho các lớp về công tác xây dựng góc thư viện.

- Hiện tại kho sách tham khảo, sách thiếu nhi trong thư viện số lượng còn hạn chế. Ngoài những cuốn sách, báo của thư viện phân phối về các lớp theo quy định thì Nhà trường và Thư viện còn khuyến khích các lớp tổ chức vận động các em quyên góp, bổ sung thêm những cuốn sách truyện, sách tham khảo cũ ở nhà vào đóng góp cho kệ sách trong lớp học thêm phong phú. Lớp nào tặng trưởng thêm được nhiều sách, bảo quản sách, báo tốt sẽ được khen thưởng vào cuối mỗi học kỳ.

****Giải pháp 3. Chỉ đạo các lớp bổ sung sách báo kịp thời ở thư viện xanh góc lớp và sân trường.***

Bổ sung sách báo phải thường xuyên liên tục. Dựa vào danh mục sách tham khảo mà Bộ GD-ĐT ban hành, căn cứ vào các phiếu yêu cầu đọc của học sinh, từ đó giáo viên đăng ký bổ sung sách báo trình độ học tập của trò trong từng năm học.



Hình 6: Thư viện được trang bị đầy đủ sách, truyện... cho các em tại trường Tiểu học Trà Giang.

Việc bổ sung nguồn tài nguyên thông tin cho thư viện phải được quan tâm thường xuyên và kịp thời nhằm đáp ứng nhu cầu mong muốn tìm hiểu về các thể loại mà bạn đọc yêu thích và phù hợp với lứa tuổi.

Để tránh mua sách ngoài luồng, sách in thiếu, hỏng...thư viện thường mua sách ở các hiệu sách của Công ty Sách- Thiết bị trường học Thành phố, nhà sách hay siêu thị sách. Ngoài ra, cán bộ thư viện còn theo dõi nhu cầu đọc của học sinh ở lớp để đề xuất với nhà trường mua một số báo, tạp chí, truyện đọc,...phù hợp với học sinh các lớp học.



Hình 7. Góc đọc trong sân trường.

Ngoài ra các lớp còn tiến hành huy động sách từ học sinh. Tôi thường xuyên phát động học sinh, phụ huynh và giáo viên ủng hộ sách cho nhà trường. Những nguồn sách này sẽ làm phong phú thêm tư liệu trong nhà trường, giúp học sinh biết yêu quý sách và hình thành văn hóa đọc

****Giải pháp 4. Chỉ đạo giáo viên hướng dẫn kỹ năng đọc sách cho học sinh ở các lớp theo yêu cầu của từng độ tuổi ở từng lớp.***

Để hình thành văn hóa đọc cho học sinh tôi luôn chỉ đạo giáo viên thường xuyên hình thành kỹ năng đọc sách cho học sinh



Hình 8: Sơ đồ kỹ năng đọc sách hiệu quả của học sinh.

Tôi định hướng cho cán bộ phụ trách thư viện thường xuyên tổ chức các tiết đọc thư viện để hình thành kỹ năng đọc cho các em. Giáo viên trong nhà trường cũng được tôi thường xuyên tổ chức các hoạt động tập huấn bồi dưỡng năng lực hình thành kỹ năng đọc cho học sinh



Hình 9. Giáo viên hướng dẫn kỹ năng đọc cho học sinh.

****Giải pháp 5. Trang trí thư viện thân thiện để thu hút và hình thành văn hóa đọc cho học sinh.***

Bản thân tôi luôn quan tâm và nhắc nhở các giáo viên thường xuyên trang trí Thư viện xanh để hình thành ý thức đọc sách cho học sinh qua những nội dung sau đây:

Thu hút học sinh

Bố trí Thư viện xanh trong không gian rộng rãi, các loại sách phải được sắp xếp gọn gàng, ngay ngắn theo từng ô màu tương ứng với từng khối học, các em học sinh có thể thoải mái lựa chọn những cuốn sách phù hợp với lứa tuổi, sở thích của mình.

Phòng đọc là lớp học và trang trí đẹp, chỗ ngồi cũng thoải mái. Những thể loại sách phải được phân loại sẵn, sắp xếp ngăn nắp, gọn gàng trên các kệ vừa tầm với của học sinh, dễ dàng tìm kiếm, dễ dàng lấy sách mà không cần đợi chờ đến lượt., tạo không gian gần gũi, hứng khởi, kích thích các em khi đọc sách tại Thư viện.

- Các góc sách được trang trí đầy sắc màu, có nhiều hình vẽ gần gũi như nàng Bạch Tuyết, cô bé quàng khăn đỏ... Khi học sinh đọc sách, mỗi em tự lựa chọn cuốn sách mình thích và chọn vị trí ngồi mà mình vừa ý nhất để đọc, vừa đọc vừa chơi, tạo hứng thú cho học sinh.



Hình 10: Phòng đọc của học sinh



Hình 11: Học sinh tham gia đọc sách tại Thư viện xanh.

- Ngoài ra giáo viên thường xuyên tổ chức các trò chơi cho học sinh như thi đấu cờ vua, vẽ tranh theo chủ đề và thi đọc, kể chuyện...

- Các em sẽ chính là người tạo nên thư viện của lớp. Các em sẽ cùng trang trí với những đồ vật các em yêu thích và sắp xếp các loại sách do các em mang vào. Những loại sách ở giai đoạn này là những quyển truyện tranh vui, tranh lịch sử,.. màu sắc đẹp và hấp dẫn.

- Tổ chức các giờ đọc sách để tạo cho các em rèn thói quen đọc vào các giờ sinh hoạt tập thể. Cho các em trao đổi, chia sẻ những nội dung các em vừa đọc. Thường xuyên thay đổi không gian đọc để các em hứng thú và không bị nhàm chán, gò bó. Ví dụ: Đọc ở thư viện, lớp học, sân trường,...

- Các loại sách sẽ được thay đổi phù hợp với từng thời điểm và phù hợp với nhu cầu của học sinh theo giai đoạn.

Ví dụ: Giai đoạn cuối học kì I giáo viên có thể thay thế các quyển truyện tranh lịch sử bằng những câu chuyện lịch sử, các danh nhân, sách dạy làm người,...Giai đoạn học kì II có thể bổ sung thêm các loại sách về tìm hiểu, khám phá thiên nhiên, khoa học,...

Hình thành văn hóa đọc

Không chỉ đọc sách ngoài giờ học, giáo viên chủ nhiệm phải bố trí

những tiết học dành cho việc đọc sách ở thư viện. Tùy chương trình học của từng khối lớp, trung bình mỗi lớp được trường sắp xếp giờ đọc sách thư viện từ 1-2 tiết/tuần. Trong tiết đọc tại thư viện, các em được đọc sách theo lớp và giáo viên chủ nhiệm sẽ phụ trách việc định hướng, giúp đỡ học sinh khi các em có thắc mắc.

Để có thể tăng cường khả năng đọc hiểu, viết Tiếng Việt của các em người dân tộc thiểu số và hình thành thói quen đọc sách ngay từ nhỏ, các lớp nên bố trí việc đọc sách theo tiết học như học các môn văn hóa khác. Đọc sách sẽ giúp các em có thêm nhiều kiến thức và nuôi dưỡng tâm hồn. Đặc biệt, ở các khối từ lớp 1-3 chủ yếu là đọc to - nghe chung, giáo viên sẽ kèm, tập đánh vần thêm cho các em, với các em còn yếu Tiếng Việt thì đây là một tiết học bổ trợ rất hữu ích.

Việc hình thành cho học sinh thói quen và sự thích thú khi đọc sách. Ở lứa tuổi thiếu nhi, các em chưa đủ kiến thức để lựa chọn những hoạt động bổ ích và những thói quen tốt cho bản thân thì chính mô hình Thư viện xanh đã góp phần quan trọng định hướng và tạo nền tảng vững chắc để các em hình thành những thói quen tốt, niềm say mê với sách từ khi còn nhỏ.

****Giải pháp 6: Hình thành ý thích và mục đích đọc sách cho học sinh.***

Giúp học sinh hiểu được vai trò, ý nghĩa của sách

Tôi hướng dẫn giáo viên giải thích cho học sinh hiểu được các mục đích khi đọc sách thông qua các nội dung sau:

Đọc sách giúp tăng cường khả năng giao tiếp

- Tôi hướng dẫn giáo viên đặt câu hỏi với các em: Các em có thích đọc sách không? qua câu chuyện trong sách em cảm nhận thế nào?

- Thông qua quá trình đọc sách tôi định hướng cho giáo viên rèn kỹ năng giao tiếp cho các em.

Đọc sách giúp rèn luyện năng lực, khả năng tưởng tượng, sáng tạo

Hình thành năng lực tưởng tượng, sáng tạo thông qua đọc sách. Tôi

thường xuyên quan tâm đến những đầu sách sáng tạo, có khả năng kích thích sự sáng tạo của học sinh.

Đọc sách giúp sống tốt trong xã hội và dạy làm người

Lời nói, suy nghĩ và việc làm của một người luôn hướng tới lẽ phải, cái hay cái đẹp, hướng tới lợi ích của những người xung quanh. Cách sống đó thể hiện là một người sống tốt trong xã hội.

Ví dụ: Dạy các em đọc những quyển sách thể dục thể thao sẽ giúp các em rèn luyện sức khỏe dẻo dai và bền bỉ hơn. Đọc sách Lịch sử sẽ giúp các em tự hào về truyền thống hào hùng của dân tộc, tự hào là người Việt Nam và thêm yêu Tổ Quốc. Đọc sách văn học sẽ giúp các em sử dụng tốt từ ngữ khi viết, biết cảm nhận văn chương,...

IV. KẾT LUẬN.

1. Kết quả đạt được.

- *Hiệu quả về kinh tế:* Sáng kiến đã tiết kiệm chi phí cho nhà trường trong công tác giáo dục kỹ năng sử dụng Tiếng Việt cho học sinh. Nâng cao chất lượng văn hóa đọc trong nhà trường. Giúp yêu thích đọc sách, nâng cao chất lượng học tập

- *Hiệu quả về xã hội:* Qua việc thực hiện sáng kiến đã nâng cao được nhận thức của cán bộ, giáo viên, nhân viên nhà trường, phụ huynh, học sinh và cộng đồng về tầm quan trọng của hoạt động đọc sách trong trường học nói chung và trường tiểu học nói riêng. Học sinh đến trường được nuôi dưỡng, chăm sóc đảm bảo đem lại sự yên tâm, niềm tin cho cha mẹ và cộng đồng. Tạo được sự tin tưởng, trao gửi con cái cho nhà trường của phụ huynh học sinh. Học sinh được đảm bảo an toàn trong nhà trường đem lại niềm vui và động lực cho cán bộ, giáo viên, nhân viên hăng say hơn nữa trong công tác giáo dục.

Có thể khẳng định, Thư viện xanh đã tạo được thói quen đọc sách, hình thành văn hóa đọc cho học sinh, góp phần tích cực trong việc nâng cao chất lượng dạy và học. Nhận thức được tầm quan trọng của Thư viện xanh, trong thời gian qua, bản thân tôi đã quan tâm hướng dẫn giáo viên đầu tư xây dựng thư viện trong lớp học; tăng cường trao đổi, luân chuyển sách cho các lớp trong nhà trường; thường xuyên tổ chức các hoạt động trưng bày, kể chuyện sách giữa các lớp và trong trường; đẩy mạnh tuyên truyền nâng cao nhận thức, tuyên truyền cho giáo viên, học sinh về vai trò của thư viện và việc đọc sách góp phần thúc đẩy phong trào đọc sách trong học sinh và giáo viên ngày càng phát triển mạnh mẽ. Qua sáng kiến đã mang lại một số hiệu quả tích cực như sau:

- Kích thích được nhu cầu đọc sách báo, tìm hiểu qua sách báo giúp các em học sinh có khả năng sáng tạo hơn trong tư duy.

- 5/5 lớp có thư viện lớp học, giúp cho học sinh tiếp cận sách, báo ngay tại lớp được dễ dàng hơn,

- Phát huy tính tự quản của các em trong sắp xếp, bảo quản, giữ gìn, không để sách báo bị rách, bị mất. Các em có ý thức trong giữ gìn tài sản chung của lớp. Sách, báo không bị thất lạc trong quá trình tổ chức đọc...

- Việc tổ chức thư viện lớp học giúp cho học sinh chủ động thời gian trên lớp và giải trí sau các tiết học, các em học sinh biết tra cứu hoặc tìm kiếm kiến thức mới hỗ trợ cho bài học.

- Sách báo được lựa chọn trong thư viện xanh phong phú, phù hợp với lứa tuổi học sinh, có nhiều đầu sách đảm bảo tính giáo dục.

- Các em học sinh gắn bó yêu thích với thư viện và tham gia tích cực hoạt động thư viện.

Để thấy được hiệu quả của sáng kiến, tôi đã khảo sát và so sánh các số liệu cuối năm học 2022 – 2023, cụ thể như sau:

Bảng 1: Khảo sát các lớp

Số lớp khảo sát	Nội dung	Các lớp đạt được các nội dung				Tỉ lệ % tăng thêm so với đầu năm
		Đầu năm		Cuối năm		
		Số lớp	Tỉ lệ %	Số lớp	Tỉ lệ %	
5	Có góc đọc hoặc thư viện xanh	2	40	4	80	40,0
	Đảm bảo các đầu sách theo yêu cầu	1	20	4	80	60,0
	Thư viện trang trí đẹp, kích thích học sinh	3	60	5	100	40,0
	Thường xuyên thay đổi đầu sách	2	40	4	80	40,0
	Duy trì được hoạt động đọc hiệu quả	3	60	5	100	40,0

Bảng 2: Khảo sát văn hóa đọc của học sinh

Nội dung khảo sát	Số lượng học sinh được khảo sát	Số học sinh đạt				Tỉ lệ % tăng thêm so với đầu năm
		Đầu năm		Cuối năm		
		SL	Tỉ lệ %	SL	Tỉ lệ %	
Có thói quen đọc sách	71	30	42,25	65	91,5	49,25
Tham gia xây dựng thư viện xanh nhiệt tình		25	35,2	60	84,5	49,3
Hứng thú khi tham gia các hoạt động về tìm hiểu sách		28	39,4	48	67,6	28,2
Biết giữ gìn, bảo quản sách, báo cẩn thận		20	28,1	60	84,5	56,4
Biết đóng góp các đầu sách vào thư viện xanh		30	42,2	50	70,4	28,2
Biết cách tìm hiểu thông tin thông qua thư viện		25	35,2	60	84,5	49,3
Mạnh dạn khi tham gia các hoạt động chung của lớp, trường		30	42,2	65	91,54	49,34
Nhiệt tình trong các hoạt động chung của lớp, trường		30	42,2	55	77,46	35,26

2. Khả năng áp dụng của sáng kiến.

- Đối với nhà trường: Sáng kiến được áp dụng thành công tại Trường Tiểu học Trà Giang và sẽ nâng cao chất lượng hoạt động đọc sách ở các trường Tiểu học tỉnh Quảng Ngãi.

- *Đối với học sinh:* Sáng kiến này được áp dụng sẽ tạo điều kiện cho sự phát triển toàn diện về thể chất, tinh thần và kỹ năng của học sinh trong trường học. Đồng thời tạo được sự tin tưởng của phụ huynh học sinh và xã hội.

3. Bài học kinh nghiệm.

Qua quá trình triển khai sáng kiến, tôi rút ra một số bài học kinh nghiệm sau đây:

- Những giải pháp được trình bày trong sáng kiến có thể ứng dụng riêng đối với từng cá nhân giáo viên đứng lớp trong việc tổ chức đọc sách trong lớp học. Đối với Ban Giám hiệu có thể áp dụng nội dung bài viết trong xây dựng thư viện chuẩn và nâng cao văn hóa đọc cho tất cả học sinh trong nhà trường, qua đó tạo sự ham thích học tập, ham thích đến trường ở học sinh nhằm giảm thiểu số học sinh nghỉ học già gạo và bỏ học giữa chừng.

- Cần tạo được môi trường thân thiện trong nhà trường. Cần giúp học sinh yêu thích đọc sách.

- Để nâng cao chất lượng đọc sách cho học sinh, mỗi giáo viên chúng ta nói chung và đối với riêng tôi phải luôn tìm tòi giải pháp thích hợp mang lại hiệu quả cao nhất cho từng năm học. Bản thân tôi luôn coi trọng những giải pháp đã trình bày ở trên.

- Nhìn chung, nội dung và phương pháp tổ chức hoạt động đọc sách là hết sức phong phú và phức tạp. Đòi hỏi người quản lý phải tâm huyết, chịu khó trong công tác tổ chức cho học sinh.

- Ngoài ra tôi còn giúp cho học sinh hiểu một điều rằng: Suy nghĩ sẽ tạo ra hành động, hành động tạo ra thói quen và thói quen tạo nên tính cách. Vì vậy hãy tạo cho mình một lối suy nghĩ mang hướng tích cực. Ai trong chúng ta cũng đều có điểm mạnh riêng và việc của các em chính là hãy phát huy điểm mạnh đó. Từ đó sẽ góp phần tạo ra sự tự giác, ý thích và văn hóa đọc sách trong các em.

- Khi thực hiện các giải pháp, người thực hiện phải thường xuyên trao

đôi cùng các thành viên khác Ban Giám hiệu, đồng nghiệp để kịp thời khắc phục những sai lầm, nâng cao được chất lượng các giải pháp.

XÁC NHẬN CỦA
THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ

Trà Giang, ngày 12 tháng 3 năm 2023
Tôi xin cam đoan đây là sáng kiến bản thân thực hiện, không sao chép nội dung của người khác. Nếu vi phạm sẽ bị xử lý theo quy định

Người viết

Đào Thị Lệ Chi

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Klaus Ulrich Werner (2014). *Thư viện với vai trò là không gian học tập và là nơi mọi người đều muốn đến*. Tạp chí Thư viện Việt Nam, số 2 (46), tháng 3/2014, tr 9-12.
2. Nguyễn Tiên Hiệu (1995). *Tổ chức và quản lý công tác thông tin thư viện*. NXB Đại học Văn hóa Hà Nội.
3. Nguyễn Thị Lan Thanh (2005). *Quản lý thư viện trường học hiện đại, những thay đổi tất yếu khách quan*. Tạp chí Giáo dục, số 11, tr 10-12.
4. Nguyễn Thị Lan Thanh (2014). *Một số vấn đề về quản lý thư viện hiện đại*. Tạp chí Thư viện Việt Nam, số 5, tr 3-7.
5. Thủ tướng Chính phủ (2017). *Quyết định số: 329/QĐ-TTg ngày 15/3/2017 của Thủ tướng Chính phủ về Phê duyệt Đề án phát triển văn hóa đọc trong cộng đồng đến năm 2020, định hướng đến năm 2030*.
6. Vũ Bá Hòa (chủ biên, 2009). *Tài liệu bồi dưỡng nghiệp vụ thư viện trong trường phổ thông*. NXB Giáo dục Việt Nam.
7. Vương Thanh Hương (2016). *Các giải pháp thích ứng của thư viện chuyên ngành giáo dục trong thời đại mới*. Tạp chí Thông tin và Tư liệu, số 6, tr 13-18.